

המזכירים את ה' אל דמי

דעת תורה על חובת השעה שהשמיע מרא דארעא דישראל כ"ק מרן הגאון האמיתי רבי יצחק יעקב ויים שליט"א בעל "מנחת יצחק" רב ואב"ד ירושלים ת"ו, לפני רבבות מיישראל שהתאספו לעצרת תפילה והתעוררות בעיה"ק ירושלים ת"ו ביום חמישי ה' אלול תשמ"ח לפ"ק

בפרשת השבוע נאמר: צדק צדק תרדוף למען תחיה וירשת את הארץ אשר ד' אלקיך נותן לך. והפירוש הפשוט הוא דקאי על ישראל, וכא הציזוי שילכו אחר כ"ד יפה וכו'. אמנם במתני' (פאה פ"ח מ"ט) וכן משמע במדרש רבה (רש פ"ה זו) דקאי על הדיינים, שאף הם בכלל "צדק צדק תרדוף" וכמבואר שם. וראוי להבין לפי"ו ההמשך של ההכחה "למען תחיה וירשת את הארץ". וראיתי בספר "כתב סופר" מה שאמר בהספרו של הגה"ק בעל ה"ישמח משה", עפי"מ שאמרו חז"ל במתני' (בבב"א ל' ע"א) חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין כדי שיכוונו לבם לאביהם שבשמים, ובגמ' שם מביא ברייתא ת"ד חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללים שעה אחת וחוזרין ושוהין שעה אחת וכו', ומקשה בגמ' וכי מאחר ששוהין מ' שעות כיום לתפילה, תורתן היאך משתמרת ומלאכתן אימתי נעשית, אלא מתוך שחסידים הן תורתן משתמרת ומלאכתן מתברכת. וה"כ כתב סופר" מדייק כמה דקדוקים בלשון הגמ', ולא אאריך בזה, ותו"ד הוא דמצינו בחז"ל דרבא ראה את רב הונא שמאריך בתפילה קרא עליו "מניח חיי עולם ועוסק בחיי שעה", דאפילו התפילה שהוא לכמה פוסקים מדאורייתא, ובפרט בעת צרה רח"ל, והתפילה צריכה להיות בכוונה הראויה, לא יאריך יותר מדאי שיתבטל עי"ז מלימוד התורה ביגיעה והתמדה, אשר ע"ז נאמר כי הוא חייך ואורך ימך, ואין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד. אמנם כל זה בסתם בגמ', אבל הצדיק המתפלל בשביל צרות ישראל, ומכוון בתפילתו בשביל כלל ישראל, לא יאמר לנפשו כי אינו רוצה להתבטל מחיי עולם הבא, אלא צריך להשליך נפשו מנגד ולהתפלל ללא הרף על אנשי הדור, ואפילו אם עי"ז יתבטל מלימודו כל היום. וזהו שהקשו בגמ' כיון שחסידים היו והתפללו כל היום מתי היה להם זמן ללימוד התורה הק', ועי"ז מתרץ הגמ' אלא מתוך שחסידים היו, דהיינו חסיד המתחמד עם קונו, וכוננתם בתפילתם למען כלל ישראל, עזר להם הקב"ה שהספיקו ללמוד בשעה אחת מה שאחרים לומדים כל היום, וכמו כן לענין פרנסתם. והנה איתא במדרש תנחומא ושפטו את העם משפט צדק שילמדו זכות על ישראל לפני המקום ב"ה, וכזה מפרש הכת"ם ושפטו את העם משפט צדק, צדק צדק תרדוף, דהיינו שירבו בתפילה לפני הקב"ה לעורר רחמים על כלל ישראל, ולכאורה עי"ז יתבטלו מלימודם, ע"ז באה הבטחת התורה הק' למען תחיה וירשת את הארץ, התורה נקראת חיים, תורת חיים, דהיינו שהבטיחה להם התורה"ק "למען תחיה וירשת את הארץ", שהקב"ה יזכה אותם להבין בתורה הק' בהצלחה מופלגת ואפילו בשעה אחת יספיקו ללמוד להבין ולהשכיל בתורה הק' כראוי.

כדברים האלה יש לומר כאן, כאשר בעוונותינו הרבים עת צרה היא ליעקב, ולכן ראינו הבית דין צדק דפעה"ק שמוכרחים אנו לקחת אומנות אבותינו בידינו להעטיר ולהתפלל לפני הקב"ה אולי יחוס עם עני ואביון אולי ירחם. לצערי אין די מילים בפי לתאר את האסון הכבד מה שאירע לנו. ארבעה בחורי חמד, בחורים קדושים ויקרים, נסתלקו בחטף ברגעא חדא, מן השמים מעוררים אותנו שצריכים אנו להרבות בתשובה. מחובתנו לעשות למען כבוד שמו ית', ולמחות ולמנוע את חילולי השבת המתרחים כאן בירושלים עיה"ק ע"י ראשי המדינה והשלטון, שכל רצונם הוא לעקור תורה ואמונה מישראל בכל האופנים, להכשיל ולטמא לכבוד ישראל קדושים בפרסום תמונות תועבה בראש כל חוצות, ועוד גזירות אשר אין הזמן לפרטם פה.

מה חובתנו בעת הזאת? ראש ועיקר הכל להתחזק בלימוד התורה, ביגיעה והתמדה. התורה הק' היא סם חיים, ואין לנו שיוך רק התורה הזאת. וכאומרם ז"ל במדרש (שמו"ד פ"ר תצה"ל, ד) שדרשו עה"פ (הושע י"ב) קחו עמכם דברים, ישראל אומרים להקב"ה עניים אנו ואין לנו להביא קרבנות, א"ל דברים אני מבקש, שנא' קחו עמכם דברים ושובו אל ד', ואני מוחל על כל עוונותיכם. ואין דברים אלא דברי תורה, שנא' (דברים א, א) אלה הדברים אשר דיבר משה. אמרו לו אין אנו יודעין, אמר להם הקב"ה בכו והתפללו לפני ואני מקבל. חז"ל מגלים לנו שבכדי לבטל גזירות רעות צריכים להתחזק ראשית בלימוד התורה הק'. ובכלל זה להחזיק ידי לומדי תורה, ובמיוחד תינוקות של בית רבן. ועל כולנו מוטל בשעה זו להרבות בתפילה ובתחנונים לפני הקב"ה, כאשר הבטיח לנו הקב"ה בכו והתפללו לפני ואני מקבל. צריכים למנוע מלהשתתף ולעשות הכל לבטל את המנהג הקלוקל שהתפשט לאחרונה לארגן ערבי שירדה, ע"ז אני אומר שכשמו כן הוא, ערכוב קודש בחול, והגרוע מהכל שאסיפות אלו טומנות בחובם מכשולות גדולים ועוללות להביא לידי עבירות חמורות רח"ל. וכמו כן הצרות שנגרמות ממילום, מה שנפרץ בזמן האחרון שבחורים הלומדים בשיבות שוכרים "כאדם" (רכבים) דבר המכלה מנפש ועד בשר בגשמיות וברוחניות ד' ירחם.

ברצוני להזכיר ולבקש מקהל הקודש רבבות יהודים בלעה"ר שהתאספו כאן, לעורר רחמי שמים על שבר בת עמי, נדהמתי לשמוע שיהודים ואפילו אברכים בגיל צעיר שעומדים לפני חיתון צאצאיהם בשעטו"מ, נאבקים קשות לכלכל ההוצאות הגדולות, כאשר שמעתי השבוע מעסקן מפורסם שיחי' מקרה שקרה השבוע בביתו, שאברך צעיר העומד לפני חתונת כחו הבכורה, התמוטט, ובקושי עוררוהו מהתעלפותו. היקרות כאן איומה ונוראה, ולדאבון לבי יהודים יקרים שמחתנים את יו"ח מתמוטטים, ד' ישמרנו! חייבים אנו לעורר רחמי שמים, שיהודים יוכלו לחתן את צאצאיהם ולהובילם לחופה בנקל ולא מתוך צער, והמעשה הוא העיקר! בודאי שיהודים בעלי יכולת בכל מקום בעולם מחובותם להרתם ולעזור ליהודים כאן בארה"ק שיוכלו להתקיים.

כזכות תקנות טובות שנקבל עלינו, וכזכות התורה הקדושה והכח הגדול של תפלת רבים, כוודאי יקבל הקב"ה תפילתנו ותשובתנו, ונוכה להיושע בישועות ורפואות בכלל ובפרט, והשנה הבעל"ט תהיה שנת גאולה וישועה בהתגלות כבוד שמים ובביאת משיח צדקנו בב"א.

נעתק מרשמקול לזכות את הרבים לטובת נשמות הבחורים: אליהו זאב ז"ל בן ר' דוד הי"ו, יחיאל יוסף ז"ל בן ר' יעקב הי"ו, דוד ז"ל בן ר' יחיאל הי"ו, יצחק אליעזר ז"ל בן ר' שמחה בונם הי"ו, שנקטפו באסון נורא ביום ב' י"ח אב תשמ"ח ת.נ.צ.ב.ה.